

Adresse

Idjtihad Constantinople

Téléph: St. 865

XVIIIme ANNÉE

23 N^{br} . 1922 — No. 150

اجتهاد

حياتی، فلسفی، اجتماعی فکر غمزه سی

اداره خانه سی
جفال اوغلانده « اجتهاد نهوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵
« اون سکزنجی سنه تاسیسیه »

نومرو ۱۵۰ — ۲۳ تشرین ثانی ۱۹۲۲

کوکله قوبلی صنما بر صفای عشق
طولدی بو حاله ینه بزدن ندای عشق
مله بو رباعی نه قادر ده ریندر :

دنیا دین کیشیا بر وایه در
یک آجک بو جانه بر دایه در
دنیا بر کاجوت در کان کچر
الا سرور بیکدا سرمایه در (*)

دنیا ده سرور کرک سرور ! سرور !

آه ، شرفک ملال انکیز شعری بو نشئه لی حیات
سسینه نه قادر تشنه در ..!

فاضل دوستمز پروفه سور لوونیان افندی اثر لایق
اولدوغی رغبته مظهر اولدوغی تقدیرده بو قوجا تورک
شاهری نک دیگر غزلارینی ده لوندرا ده استنساخ ایده رک
طبع ایتیمی وعد ایدیور . بناء علیه ، جناب بکله ده
دیدیکی کبی ، بزه ایکی وظیفه ترتب ایده ر :

بری کتابه رغبته ، دیگری دیوانک فدا کار مستنسخه خله
ناشرینه واقم و موعود همنلرندن طولانی عرض شکران ..

ع . ب

مملکت مزک الک متین تحصیل کورمش واک صاغلام
ومنور بر ایمان صاحبی کسجلرندن بر زمرة فاضله نک نشر
ایتمکده اولدوقلری (آیدینلق) مجموعه سی ۲۰ آغستوس
۱۹۷۲ تاریخلی و ۸ نومرولو نسخه سننده شو سطرلری
یازیور :

حریت فکریه

بوندن آلتی آی قادر اول دوقتور جودت نصوحی
بک طرفندن اجتماعی حیاتنزدن جنون ، موضوعنه دائر
دارالمعلمین ده ویریلن ور خلاصه سی تدریسات مجموعه سننده
درج ایدیلن قونفرانسی ، دائماً ازتجاعکار فکرلر معکس
اولان چوق معلوم بر غرضنه بارماغنه دولایاراق ، عدلیه یه

(ه) بو کونکی املا الیه :

« دنیا دیدیک کشیه بروایه در
یک ایچک بو جانه بر دایه در
دنیا بر بکیده در کان کچر
الا سرور بیکینه سرمادر . »

قادر اجرایی تأثیر ایده جک بر شائشای قاپوسی آجده یی
ومدعی عمومی بکک مسئله یه وضع ید ایتدیکی هر کسک
معلومیدر . جریان ایدن ها که نتیجه سننده نصوحی بکک
غایت محقق مدافعه سنه و غما بر سنه حبسه محکوم ایدلیدیکی
واخیراً استینافی جنحه محکمه سی طرفندن جزای
تحقیف ایدیلرک آلتی آی حبسه و یا خود ۵۰ لیرا جزای
نقدیه تحویل ایدلیدیکی غرضته لرده او قودق .

عینی صورتله « اجتهاد » مجموعه سی صاحبی دوقتور
عبدالله جودت بکک ده هائیک حقه ده کی نشر یاتندن دولایی
محکوم ایدلیدیکی ده معلومزدر .

بویکی حادثه ، حق و حریته اسماء دکل حقیقه مربوط
اولانلری آجی آجی دوشوندوره جک ماهیتده در .

هائیک عصرده یاشادیغمز دن شبهه ایتیه حقمز
واردر . اداره موقعنده بولنانلرک تمامیه قرون وسطایی بر مرتجع
ذهنیتله حرکت ایتهلری و علمی و اجتماعی مسئله لر حقه ده کی
نتیجه ندقیقاتلرینی بیلدرن حرر و منفکر لره قارشی تعقیباتده
بولونمالری آرتق هیچ بر مملکتده کورولمز . دونکی
ولایتلر مز دییه آلا ی ایتدی کمز (یونانستان) ، (صربستان)
(بلغارستان) ده داخل اولدینی حالده بو کون یر یوزنده
هیچ بر مملکت یوقدر که اوراده علمی ، دینی ، سیاسی ،
اجتماعی مسئله لر کال سربستی ایله مناقشه اولونماسین .
حالبوکه (تورکیا) ده الک بسیط بر اجتماعی و یا دینی بر مسئله یی
علناً تدقیق و مناقشه ایتک امکانی یوقدر ؛ هیچ بر کیسه
علمی ، سیاسی ، و دینی قناعتلری صربستجه سویله ملک حقه
مالک دکلدر .

شبهه سز بیلورز که بورژوازی طرز اداره سی
آلتنده هیچ بر مملکتده تام بر سربستی یوقدر . فقط ینه
بیلورز که هیچ بر مملکتده حریت فکریه (تورکیا) ده
اولدینی کبی آیاقلر آلتنده چیکنه نه مکده در .

ذاتاً اسکیدن بری (تورکیا) نک الک بویوک در دلرندن
بری ، مؤسس قوتلرک ، کندیلرینک کندن باشقا فکر
و قناعتلره اصلاً تحمل ایده ممه لری و بو قناعتلری
طاشیانلری هر تورلو واسطه لرله احیا ایله مه لیدر . بو
اساسی مکمل بر صورتده تطبیق ایدن ، هیچ شبهه سز
اتحاد جیلر اولمشدر . چونکه مبعوثانه وار نه یه قادر هر برده

ویکی صنایع ارتقا ییدن (ژاپونیا) یکی برمدنیتی استجناس ایتک ایچین، اجدادنن کنندیسنه موروث صبر و ثبات، ضبط و ربط خصلت لری استعمالدن، بونری موقع استفاده یه قویماقدن باشقا بیرشینه محتاج اولمادی. مدنیتی دیکشدردی. فقط روحی دیکشدرمه دی.

*

ملت بیر قومده، نادرأ مجتمع بولونان شو دورت عنصر ایله تأسس ایدیه بیلیر: عرق، لسان، دین و منافع.

*

کافی درجه استقرار پذیر اولمش بیر روح اجدادی یه مالک اولمایان قوم لر «آ نارش» ایچنده یاشار و آز ایله ریلر. روح اجدادیلری فضله استقرار بولمش اولان قوم لر آرتق ترقی ایتیز. ازمنه جدیدده (روس) لر بو استقرارک ناکافی صفحه سی، (چین) لی لر ایسه فضله درجه ده تام صفحه سی تمثیل ایدر لر. بیر قوم ک بعضی دورلرنده فکر، سنجیه، محاکمه و بناء علیه سیرت [یعنی خط حرکت] خطا لری نک اوکنه حکمک، بونلره چاره بولق ممکن اولماز. بو خالر، نهایت، ثقتی آلتنده بویوک امپراطور لقلارک هلاک اولدقلری او مرحمت ناپذیر «قضا و قدر Fatalité» لک خالق اولور.

*

سائق فعلی و عمل اولاراق شان معشری بی، شان شخصی برینه اقامه ایتک بیر قوم ایچین مهم بیر ترقی معنوی در.

*

ملت لر آمحاق روح لری نک تکامل یله استعماله ایدر لر. بیر قوم، عظمت و انحطاطی سیلیری کنندی خارچنده دکل، کنندی کنندیسنک ایچنده، کنندی حریم جاننده تحری ایتله دی.

*

تاریخک وخیم وقت Circonstance لرنده، قوم لر [خلق] اکثریا زمام دارلرندن داها دوغرو کورور لر. اوزمان، اولور لریله، [اولور لری نک کوزلریله] کورور لر.

*

بیر قوم ک قبول ایدیه بیله چکی نهج سیاسی بی، مدبر لری نک اختیار و اراده لرندن زیاده او قوم ک روحی تعین ایدر.

بونون مخالف قوتلری همایه موفق اولان اتحاد جیلر بونون مملکت اهالیسنک عینی شکله دوشونمسی، سیاسی و اجتماعی مسئله لرده عینی نقطه نظر لری قبول ایتله لری ایسته یورلردی.

بو نیچون بویله اولور؟ نه دن مملکت مزده حریت فکریه نک قیمت و اهمیتی داها حالا آکلاشیلما ماقده در؟ نه دن مرتجع قوتلره قاوشی ترقی پرور و انقلابی قوتلر مغلوب اولمقده در؟ چونکه فکر حریت و اجتماعی انقلابک سنجاغی طاشیمقله مکلف اولان کنجک بونون فکر و وجدان و قناعت حریتلرینه قارشو بایلاجق تعرضی هجوملرده بوسبتون لاقید بر وضعیتده قالمقده و یاخود سیاسی و سائر ملاحظه لر تحت تأثیرنده حریتی بوغمه چالیشسانلر طرفه کچمکده در. تورکیانک بونون منور دارالفنون کنجککنک جودت نصوحی و عبدالله جودت مسئله لرنده الک اوفاق بر آوازه شکایت و عصیان چیقارما مالرینی نه ایله ایضاح ایدیه بیایر؟ بر مملکت ایچون بوندن بویوک بر محجوبیت اولابیلیرمی؟

افکار عمومی بی ارشاد و تنویر ایتک وظیفه سیله مکلف اولان مطبوعات دخی وظیفه سی ییلمشیدر؟ شبهه سز که خایر... برایکی غرته نک برقچ سسطری آره سنده صیقشمش شکایتلر دن باشقا حریت فکری مدافعه ایدن هیچ بر نشریانه تصادف ایدمه دک [؟] بویله اولوچه طبیعی بوملکته حق و حریت حرمت آلتیر، ویریلز دستورنی هیچ بر زمان خاطر دن چیقارما مالی یز. و بیلمه لی یز که دیگر ملت لر بونون مالک اولدقلری حریتلری بک چوق قربان ویره رک آلمشدر. حالبوکه مملکت مزده بر فکر بر غایه او غورنده حیاتی فدا ایتش کوستره بیلیر میسکنز؟

دون و یارین

۱۴۸ نجی نسخه دن مابعد

مؤلف: کوستاولو بون مترجمی: عبدالله جودت
بیر قاج سنه ظرفنده اوق، یای استعمالندن اسلحه ناریه یه

استانبوله یالکیز (اقامشام) غزه سی در، که حریت فکریه واقع اولان و تجاوزی تقبیح ایتک جسارت و فضیلتی کوستر مشدر. (آطنه) ده (بی اطنه) غرته سی داها بویوک و بوکسک بر شجاعت مدینه ایله تجاوز واقعی ظالم و منقور کور مشدر (۱۰ تموز ۱۹۲۲ تاریخلی نسخه سنه ناک)

اجتهاد